

กั 1050

๔๔
บท ๓๖ ฉบับที่ ๙๒๒๐ วันอังคารที่ ๕ มีนาคม พ.ศ. ๒๔๒๘

✓
ดินสอทอง
"จรรยา"

ดินสอพองที่ ชาวบ้าน เคยใช้ ทาตัว
ในหน้าร้อนให้เย็นสบายนั้น นับวันจะมี
ความสำคัญมากขึ้นในปัจจุบัน โดยการ
ใช้ดิน สอพอง เป็น วัสดุ ดิบ ทำ แป้ง หอม
และเป็นส่วน ผสมใน การผลิตปูนซีเมนต์
นอกจากนี้ยังใช้ ใน การปรับปรุงดินซึ่งมี
สภาพเป็นกรดให้เป็นกลางเพื่อให้เหมาะ
สมแก่การเพาะปลูกได้อีกด้วย

แหล่งดินสอพอง

ดินสอพอง มีแหล่งอยู่ ในประเทศไทยที่
ตำบลท่าศาลา อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี เขต
ตำบลบ้านหม้อ อำเภอบ้านหม้อ จังหวัด
สระบุรี เขตตำบลรางสาลี่ อำเภอท่าม่วง
จังหวัดกาญจนบุรี เขตอำเภอตากถ้ำ จังหวัด
นครสวรรค์ เขตตำบลหนองบัว ตำบลบ้าน
คว่ำ ตำบลบ้านไชนก อำเภอบ้านหม้อ เขต
อำเภอพระพุทธบาท จังหวัดสระบุรี เขต
อำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี เขตอำเภอเมือง
จังหวัดนครสวรรค์ เขตตำบลน้ำร้อน อำเภอ
วิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ เขตบ้านดาก
จังหวัดตาก เขตอำเภอแม่เมาะ อำเภอเมือง
จังหวัดลำปาง เขตบ้านบ้านไผ่ อำเภอเมือง
และเขตบ้านเขาแหลม อำเภอจอมบึง จังหวัด
ชลบุรี

กำเนิดของดินสอพอง

ชั้นดินสอพองที่ขุดแล้วลึกประมาณ ๓-๔.๕
เมตรมีลักษณะเป็นหินผุร่วนมากมีสีขาว โดย
เฉพาะตอนบนๆ มีลักษณะซึ่งดูเผินๆ จะคล้าย
ดินขาว ความแข็งของดินสอพองจะเพิ่มขึ้น
ตามความลึก ดินสอพองสดมีสีขาว มีลักษณะ
เป็นชั้นบางๆ มีรูพรุนมาก ดูคล้ายคราบปูน
และพบว่ามีการวัดและหินมนของหินปูนปนอยู่ใน
ในบางแห่งด้วย ซึ่งบ่งบอกว่าดินสอพองนั้น
จะกำเนิดมา จากการผุพังสลายตัวของ หินปูน
บริเวณใกล้เคียงแล้วไหลไปตกผลึกใหม่ในแอ่ง
น้ำ

วิธีทำดินสอพอง

นำดินสอพองที่ขุดได้จากแหล่ง มาใส่ใน
บ่อกวันทิ้งไว้ประมาณ ๔ ชั่วโมงแล้วร่อนด้วย

1-
บั้งก็ เพื่อเอากรวดหยาบออก นำโคลนที่ได้
หลังจากการเอากรวดออกแล้ว เอาไปเท
ใส่ถังเกรอะหรือบ่อเกรอะ โดยเทผ่านตะแกรง
ละเอียด

พวกทรายหยาบ ทรายละเอียด ทราย
แป้งจะค้างบนตะแกรง ปล่อยให้ น้ำโคลนตก
ตะกอนในบ่อเกรอะ ๒ วัน จึงรินน้ำใสข้าง
บนออกแล้วเอาดินโคลนที่ได้ใส่ถังเพื่อเตรียม

นำดินโคลน ไป ตากแดด โดยการ ควักดิน
โคลนยัดในวงยอตดินขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง
๕ นิ้ว สูง ๑ นิ้ว ซึ่งวางอยู่บนผ้าดิบสีขาว
ซึ่งปูอยู่บนดินอีกทีหนึ่ง

เพื่อพื้นดินจะได้ช่วยดูดน้ำส่วนหนึ่งออก
จากวงดินช่วยให้ดินสอพองที่แห้งแล้วแห้งเร็ว
ขึ้น จึงปล่อยให้ถูกแดดจนหมาดดีแล้วจึงนำ
วงดินนี้ไปตากบนไม้ไผ่ประมาณ ๓-๔ วัน ดิน
สอพองก็จะแห้งดี

ประโยชน์ของดินสอพอง

ดินสอพองมีประโยชน์มาก ใช้ได้สาร
พัดประโยชน์ตั้งแต่ใช้ ในชีวิตประจำวันจนถึง
ใช้ประโยชน์ในทางการเกษตรและอุตสาหกรรม
ซึ่งพอจะแยกแยะประโยชน์ ของดินสอพองได้
ดังนี้

(๑) ใช้ผสมเกลือจืด (gypsum) ทำ
แป้งหอม ซึ่งคนในชนบทใช้เป็นแป้งทาตัวทำ
ให้รู้สึกเย็นสบาย

(๒) ใช้ผสมน้ำหอม ทำแป้งกะจะ ในรูป
ของหินตุ้มและหินคอก

(๓) ใช้ลงพื้น ตู โต๊ะ เพื่อปิดร่องไม้
ให้เรียบ

(๔) ใช้ผสมกาวลาเท็กซ์ปิดหัวตาปู

(๕) ใช้ทาฝาผนังคอนกรีตก่อนทาสีจริง

(๖) ใช้แก้ดินเปรี้ยว โดยใช้อัตราส่วน
ดินสอพอง ๑-๑ ๑/๒ ถึง ๑ คอ ดินเปรี้ยว ๑ ไร่
จะทำให้ดินมีสภาพเป็นกลาง เหมาะแก่การ
เพาะปลูก จะทำให้ผลผลิตแต่ละไร่สูงขึ้น ซึ่ง
ดินสอพองนี้ยังมีราคาถูกกว่า ปูนขาวและหิน
ปูนบด ซึ่งใช้ประโยชน์ได้เช่นเดียวกัน

(๗) ใช้เป็นวัสดุดิบ ใน การผลิต ปูนซี-
เมนต์ปอร์ตแลนด์ โดยวิธีเปียก ของโรงงาน
ปูนซีเมนต์ไทย ที่ท่าหลวงสระบุรีและที่บาง-
ซื่อ กรุงเทพฯ ส่วนโรงงานปูนซีเมนต์ชลประ

ประธาน ที่ศาลฎีกา นครสวรรค์ ได้เลิกใช้ดิน
สอพองมาผสมทำปูนซีเมนต์แล้ว

(๘) ใช้ผสมทำยาสีพื้นบางชนิด
สรุป

ประโยชน์ของ ดินสอพอง มีมากดังกล่าว
มาแล้ว น่าจะได้มีการส่งเสริมให้นำมาใช้มาก
ขึ้นจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาอุตสาหกรรม
ภายในประเทศได้ไม่น้อยทีเดียว

ขณะเดียวกันต้องพัฒนาอุตสาหกรรม
ที่ใช้ดินสอพองเป็นวัตถุดิบให้มีความก้าวหน้า
หน้าโดยใช้เทคโนโลยี สมัยใหม่เข้าช่วย
ซึ่งจะ ทำให้ ผลผลิตสินค้าได้ คุณภาพ สูงมี
มาตรฐานเป็นที่นิยมของคนทั่วไป และ
จะสามารถส่งออก ทำเงิน ได้เข้าประเทศ
ไม่น้อยทีเดียว